

Detaljplan för
Basaren 1 m m
i stadsdelen Kungsholmen
i Stockholm
Dp 2008-07542-54

INNEHÅLL

1. Sammanfattning av synpunkter och Stadsbyggnadskontorets ställningstagande
2. Hur plansamrådet bedrivits
3. Länsstyrelsen
4. Lantmäterimyndigheten
5. Sakägare
6. Övrig allmänhet
7. Övriga intresseföreningar m.fl.
8. Remissinstanser

1. Sammanfattning av synpunkter och Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Nedan sammanfattas synpunkter från plansamrådet maj-juni 2009

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, SISAB, Fortum Distribution AB, AB Fortum Värme, Stockholm Vatten AB, SL, Handikapprådet samt **Storstockholms brandförsvär** har ingenting att erinra mot förslaget eller har synpunkter som berör genomförande eller bygglovsprocess.

Länsstyrelsen gör bedömningen att planförslaget innebär sådan inverkan på såväl stenstadens karaktär, som på stadens siluett och fronten mot vattnet, att en påtaglig skada på riksintresset kan riskera att uppkomma. **Kungsholmens stadsdelsnämnd** ställer sig bakom stadsbyggnadskontorets förslag. **Exploateringsnämnden** förordar stadsbyggnadskontorets förslag med tillägg, **Kulturnämnden** godkänner att befintlig byggnad rivs men vill att förslaget omarbetas för att passa in i omgivningarna. **Trafikkontoret** vill öppna upp en siktlinje mellan Kronbergsgatan och Baltzar von Platens gata. **Skönhetsrådet**

avstyrker detaljplaneförslaget. **Hyresgästföreningen** avstyrker förslaget och rekommenderar en alternativ plats.

Stadsbyggnadskontoret har vidare mottagit 27 skrivelser från boende och sakägare varav 4 innehöll namnlistor med sammanlagt ca 500 underskrifter. I skrivelserna har 2 uttryckt sig positivt och resterande framfört argument mot presenterat förslag. Sammanfattningsvis kan kritiken indelas i 5 huvudargument; gestaltning och stadsbild, kulturmiljö, gator och parkering, boendemiljö och handläggning av ärendet.

Gestaltning och stadsbild

Majoriteten av de inkomna synpunkterna handlar om förslagets gestaltning och påverkan på stadsbilden. Framförallt rör synpunkterna byggnadens höjd. Kritiken kommer från flera remissinstanser (bland annat Länsstyrelsen, Skönhetsrådet, Kulturnämnden och Hyresgästföreningen) och sakägare samt annan allmänhet. De menar att förslaget inte följer Kungsholmens grammatik och att den bryter mot översiktsplanen och byggnadsordningen. En hög byggnad på toppen av Hantverkargatan skulle förändra stadens siluett och innebära en kraftig inverkan på riksintresset Stockholms innerstad, menar många. De boende i planområdets närhet protesterar också mot att byggnadens höjd förändrar gaturummet på platsen och skulle skugga omkringliggande lägenheter och restauranger med soliga uteserveringar. Några boende är positiva till förslaget.

Nätverket Yimby och stadsdelsförvaltningen vill att planområdet utvidgas till att även innefatta platsen mellan Basaren 1 och St Eriksgatan. Stadsdelsförvaltningen vill också att kiosken som ligger där ska få en lokal i det nya huset och Exploateringskontoret vill se över möjligheten att skapa en permanent byggrätt för kioskerna väster om detaljplaneområdet. Kioskinnehavaren är orolig för vad som kommer att hända med kiosken om planen genomförs.

Stadsbyggnadskontorets bedömning och ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret har efter samrådet omarbetat förslaget och byggnaden har fått en ny utformning. Höjden har anpassats till den omkringliggande bebyggelsen. Byggnadens moderna uttryck finns kvar, liksom de olika uttrycken mot syd och norr – en sluten sida mot Hantverkargatan i norr och en öppen sida mot söder.

Platsen väster om planområdet är redan idag planlagd som allmän plats och en planändring till park skulle i praktiken inte göra någon skillnad. Kioskbyggnaden kommer inte att ges någon permanent byggrätt eftersom förutsättningar för detta saknas. Detaljplanens genomförande innebär ingen förändring för kiosken. Det finns inget i detaljplanen som hindrar en lokal för kiosk i det nya huset, men det är upp till fastighetsägaren att bestämma.

Kulturmiljö: rivning av befintlig byggnad

Länsstyrelsen anser att möjligheterna att bevara existerande bebyggelse i första hand bör utredas närmare. I det fall en sådan utredning redan genomförts bör denna presenteras som ett underlag till planhandlingarna.

Hyresgästföreningen anser att den befintliga byggnaden borde bevaras och att en ny byggnad kan uppföras längre ner längs Baltzar von Platens gata i slänten

upp mot Kungsholmens gymnasium. De anser att befintlig byggnad bör K-märkas och protesterar kraftigt mot en rivning.

Kulturnämnden tycker att den kulturhistoriska bedömningen är en viktig del i planeringen av ny bebyggelse. Detta måste dock ställas mot behovet av nya bostäder. De anser att det är rimligt att den låga byggnaden i kvarteret rivs för att lämna plats åt fler bostäder.

Skönhetsrådet motsätter sig inte att basarbyggnaden lämnar plats för ett hus med större kommersiella ytor och våningar för bostäder.

Bland allmänheten finns åsikter om att den befintliga byggnaden bör bevaras och rustas upp och att en rivning kommer att påverka riksintresset Stockholms innerstad. Det påpekas att byggnaden är grönklassad, att den är en dokumentation över landets bibliotekshistoria och det finns en önskan att en kulturhistorisk utredning görs och att resultatet offentliggörs. Byggnaden är q-märkt i gällande detaljplan. Det finns också ett förslag om att utnyttja befintlig bygggrätt inom fastigheten enligt stadsplan från 1929.

Stadsbyggnadskontorets bedömning och ställningstagande

Gällande detaljplan för fastigheten vann laga kraft 1999. Där finns ingen bygggrätt utöver vad som idag är uppfört på fastigheten. I detaljplanen har den befintliga byggnaden på Basaren 1 bestämmelsen q1, vilket innebär att den ska bevaras och att exteriören inte får förvanskas. I samband med att den detaljplanen gjordes kontrollerades inte byggnadens skick. 2006 gjordes en undersökning som visar att byggnaden uppfördes i aluminatbetong i den bärande konstruktionen. Betongen håller på att vittra sönder och det finns också omfattande rostskador på armeringen. Vissa förstärkningsarbeten har gjorts, men byggnadens tekniska livslängd bedöms som uppnådd. Byggnaden, som uppfördes som bibliotek, har heller inte ändamålsenliga lokaler för de verksamheter som bedrivs där. Fastigheten, med sitt centrala läge nära både bussar och tunnelbana, bedöms även som mycket lämplig för bostäder. De lokaler som finns där idag ersätts enligt förslaget med nya lokaler, men kombineras med bostäder i sex våningar och en vindsvåning. Även en kulturhistorisk utredning har gjorts och båda utredningarna är offentliga handlingar som finns tillgängliga i kommunens diarium.

Gator och Parkering

Det är för SLs del viktigt att ev. störningar från busstrafik beaktas i planeringsskedet. Om planen medför förändringar i gatans utformning eller hållplatsens placering måste detta diskuteras med SL i det fortsatta planeringsarbetet. Brandförsvaret vill att framkomligheten för deras fordon beaktas. Exploateringsnämnden påpekar att nivåskillnader mot befintlig och omgivande gata/trottoar måste tas om hand inom fastigheten.

Flera boende i området hävdar att den nya bebyggelsen ger en större trafikbelastning vid Baltzar von Platens gata vilket leder till ökad olycksrisk. De framhäver även att parkeringssituationen kommer att bli ansträngd.

Stadsdelsnämnden anser att det finns ett stort parkeringsbehov i området och vill framföra att ett parkeringstal på minst 0,75 vore önskvärt i området.

YIMBY menar däremot att antalet parkeringsplatser i projektet borde vara lägre med hänsyn till de goda kollektivtrafikförbindelserna.

Trafikkontoret anser att den föreslagna trappan borde ligga inom den gamla fastigheten Basaren 1, så att en siktlinje öppnas mellan Kronobergsgatan och Baltzar von Platens Gata ned mot Norr Mälarstrand.

Förbättringen av trappan bör kunna ske utan ny bebyggelse.

Stadsbyggnadskontorets bedömning och ställningstagande

Förslaget påverkar varken SL:s trafik eller brandförsvarets verksamhet. Stadsbyggnadskontoret bedömer inte heller att trafiksituationen kommer att påverkas i någon stor utsträckning, eftersom förslaget inte ger något större tillskott av trafik till stadsdelen.

Nivåskillnader ska tas omhand inom fastigheten.

Platsens goda kollektivtrafikläge motiverar ett lågt parkeringstal. Planförslaget har reviderats till utställningen och p-talet har höjts något, till 0,6.

Trappan kommer efter detaljplanens genomförande att få förbättrad trygghet och orienterbarhet. Dels vetter stora glaspartier mot trappan och dels förbättras sikten i trappan. Den exakta utformningen och placeringen studeras vidare inför utställningen.

Förbättringen av trappan hade naturligtvis kunnat ske utan detaljplanen, men av praktiska och ekonomiska skäl underlättar det att ta ett större grepp på fastigheten och marken runt omkring.

Boendemiljö (Buller, Luftkvalitet mm)

För de bostäder som vetter mot gator som trafikeras av buss ska Socialstyrelsens riktvärden (SOSFS 2005:6) för lågfrekvent buller vara vägledande vid dimensionering av fasad och fönster mot störningar från tung trafik. Beroende på markens beskaffenhet kan det ev. finnas risk för vibrations- och stomljudsfenomen från tunnelbanan, vilket bör beaktas i planeringsskedet. Länsstyrelsen menar att planhandlingarna bör redogöra för luftkvaliteten på gatan och om miljö kvalitetsnormerna för luft riskerar att överskridas på platsen om planförslaget genomförs.

Trafikkontoret påpekar att avfallshantering inte beskrivs i förslaget.

Planförslaget saknar gård och plats för barnen att leka.

Stadsbyggnadskontorets bedömning och ställningstagande

Inomhusbuller regleras i senare skede. Fastigheten ligger så pass långt från tunnelbanan att stomljud inte bedöms som en aktuell fråga i planarbetet.

Planhandlingarna kompletteras med redogörelse för luftkvaliteten och beskrivning av avfallshanteringen.

I små förtätningsprojekt innerstaden är det ofta inte möjligt att planlägga för gård. Fastigheten ligger mycket nära Kronobergsparken och Pontonjärsparken. I Kronobergsparken finns en parklek och i Pontonjärsparken en lekplats.

Tillgänglighet

Handikapprådet konstaterade att rampen i den nya trappan inte följer riktlinjerna i stadens nya handlingsprogram för tillgänglighet "Stockholm – en stad för alla".

Trafikkontoret påpekar att rubriken "Tillgänglighet" saknas i planbeskrivningen.

Stadsbyggnadskontorets bedömning och ställningstagande

På grund av den stora höjdskillnaden och knappa ytan går det inte att bygga ramper med lutning enligt stadens handlingsprogram. Funktionshinder hänvisas istället till att ta sig upp till Hantverkargatan väster om byggnaden.

Den extra sträckan är så kort att den ses som ett acceptabelt alternativ. Standarden på trappan förbättras ändå jämfört med nuläge eftersom ramper tillförs som kan användas för barnvagnar, cyklar mm. Rubriken tillgänglighet kommer att införas i planbeskrivningen.

Ledningar

Idag går en distributionsledning för stadsgas genom fastigheten samt en gasservis till fastigheten. Gasledningen kräver servitut eller flytt av ledning. Avseende distributionsanläggningar för fjärrvärme finns det inom detaljplaneområdet befintliga fjärrvärmeledningar. För att kunna planera nya och eventuella ledningsomläggningar samt säkra befintlig drift med så få driftstörningar som möjligt krävs möten på ett tidigt stadium. Vattenledningar och en mätkammare måste flyttas för att de inte ska hamna under byggnaden. En tryckstegring kan också krävas för vattenledningarna. Befintlig dimension av avloppsledning måste utredas. Brandförsvaret påminner om att områdets brandvattenförsörjning ska uppfylla kraven i Svenskt Vatten P83.

I den händelse att den ledningsrätt som nämns i förslaget avser försörjning till SISAB:s tomträtt Pontonjärkasern 15, är det angeläget att störningar i försörjningen ej uppkommer.

Stadsbyggnadskontorets bedömning och ställningstagande

Flytt av ledningar kommer att bekostas av byggherren. Önskemål om samordning och information inför genomförandet vidarebefordras till exploateringskontoret och byggherren. Ledningsrätten som omtalas i planbeskrivningen ligger under den västra delen av fastigheten Basaren 1.

Handläggning av ärendet

Länsstyrelsen delar inte stadens bedömning att planen är i överensstämmelse med gällande översiktsplan.

Några ur allmänheten anser att illustrationerna av planförslaget ger en förskönande bild av projektet, bland annat gällande byggnadens höjd. Bland synpunkterna finns också klagomål på att samrådet förlades till försommaren, när folk har mycket att göra och inte har tid att delta. En privatperson anser att handläggaren borde ha hämtat in den rådande uppfattningen från lokalbefolkningen innan man lägger fram en planbeskrivning.

En annan tycker att detaljplanen borde bordläggas eftersom SKB har för avsikt att komma in med ett nytt förslag. En annan person skriver att ingen höjd på den nya byggnaden presenteras i planhandlingarna.

Stadsbyggnadskontorets bedömning och ställningstagande

Förslaget har setts över och omarbetats sedan samrådet.

Stadsbyggnadskontorets uppfattning är att ÖP 99 följs.

Stadsbyggnadskontoret har inte haft någon avsikt att försköna projektet eller att förlägga samrådet på en tid då berörda inte kan delta. Arbetsgången i detaljplanearbetet har följt den process som är bruklig, där samråd med allmänheten sker under remisstiden. Kontoret försöker i möjligaste mån att hålla samrådsmöten på tider och dagar när berörda ska kunna medverka.

Kvällen den 4 juni får anses vara en sådan tidpunkt.

Under detaljplaneprocessen kan förslaget komma att förändras flera gånger. Det är ingen anledning att avbryta arbetet med detaljplanen. Högsta tillåtna totalhöjd över nollplanet finns utsatt på plankartan.

Övrigt

Trafikkontoret och Handikapprådet har synpunkter angående hur avfallshanteringen ska utformas.

Brandförsvaret påpekar att den aktuella byggnaden ska utföras i enlighet med gällande brandskyddsföreskrifter och allmänna råd.

Boende i närheten och annan allmänhet påpekar att det är negativt att träden mellan den befintliga byggnaden och kiosken kommer att försvinna. Många är oroliga för störningar under byggtiden: skador på befintliga byggnader, förändringar i kollektivtrafiken och brandkårens framkomlighet. Det finns också oro för att de omgivande fastigheterna ska sjunka i värde. Boende i SKB:s omkringliggande fastigheter är kritiska till att SKB arbetar vidare med detaljplanen, trots protester från den egna stämman och föreningen. En person tycker att det går att utnyttja byggrätten i gällande detaljplan.

Nätverket Yimby vill se butiker även mot Baltzar von Platens gata och entréer till bostäderna mot Hantverkargatan.

Stadsbyggnadskontorets bedömning och ställningstagande

Detaljer kring avfallshanteringen studeras, liksom brandskyddet, i senare skeden, bygglov/bygganmälan.

Träd kommer att behöva fällas när detaljplanen genomförs, men inte i den omfattning att kompensationsåtgärder är nödvändiga.

En stad är en levande plats där den fysiska miljön ständigt förändras. Gator gestaltas om, parker förändras och hus försvinner och byggs. Skuggor, insyn och närhet till andra människor är en del av livet i staden. Dessa förändringar påverkar sällan fastigheternas värde.

SKB:s agerande ligger utanför arbetet med detaljplan, synpunkterna framförs till SKB.

Gällande detaljplan anger handel för fastigheten Basaren 1. Det går inte att använda den byggrätten för bostäder.

Detaljplanen hindrar inte att butiker läggs mot Baltzar von Platens gata eller att bostadsentréer läggs mot Hantverkargatan.

2. Hur plansamrådet bedrivits

Planförslaget har varit på remiss och samråd från 18 maj till 26 juni 2009.

Planförslaget visades under tiden i Tekniska nämndhuset, på stadsdelsförvaltningens lokaler samt på stadsbyggnadskontorets hemsida.

Samrådsmöte hölls i Tekniska nämndhuset 4 juni. Representanter från fastighetsägaren, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, byggherrens arkitekter, boende i området och övriga intresserade, var närvarande. Totalt deltog ca 60 personer. Till samrådsmötet hade sakägare enligt fastighetsförteckningen bjudits in och övriga genom affischering.

3. Länsstyrelsen

Fastigheten Basaren 1 är belägen på Hantverkargatans krön, vilket ger bebyggelse på platsen ett exponerat läge i staden. Planområdet ligger inom riksintresset för kulturmiljövården Stockholms innerstad med Djurgården. Det är en del av Kungsholmens stenstadskvarter vilka kännetecknas av en väl

sammanhållen kvartersbebyggelse. Fastigheten är i dag bebyggd med en tvåvånings handels- och kontorsbyggnad ritad av Björn Hedvall under 1930-talet. Fastigheten har av Stockholms stadsmuseum klassificerats som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grön), och har givits skyddsbestämmelser i gällande detaljplan, vilken vann laga kraft så sent som 1999. Tekniska problem med byggnaden uppges föreligga då denna uppförts i aluminatbetong. Den nya byggnaden avses uppföras i 13 våningar, med en högre del mot Kungsholms gymnasium och en lägre mot kvarteret Karlsvik. Syftet anges vara att länka den nya bebyggelsen i skala mot kringliggande byggnader. Byggnaden föreslås som en solitär, fritt placerad i relation till kringliggande bebyggelse i planområdets närhet. I gällande översiktsplan anges att kompletteringar inom stenstaden ska ske i samverkan med omgivningen vad gäller skala och volymer, samt att den enhetliga höjdskalet i det sena 1800-talets stadslandskap utgör grunden för innerstadens stadsbild och siluett. Staden gör bedömningen att planen är i överensstämmelse med gällande översiktsplan. Program för planen har därför inte bedömts vara nödvändigt. Länsstyrelsen delar inte stadens bedömning i denna fråga. Planförslaget medger en bebyggelse som överstiger den skala som kännetecknar den traditionella stenstaden, och fastighetens höga topografiska läge gör att den planerade bebyggelsen kommer att påverka såväl stadens siluett som fronten mot vattenrummen.

Länsstyrelsen anser inte heller att byggnadens utformning och volym i övrigt står i överensstämmelse med stenstadens karaktär. Den fria formen motiveras bland annat av utformningen hos Kungsholmens gymnasium samt Kungsholmens brandstation. Dessa byggnader har dock en offentlig funktion i staden, och en avvikande utformning hos dessa är således helt i överensstämmelse med innerstadens stadsbyggnadstradition. Att utforma en solitär byggnad för bostadsändamål inom områden av stenstadskaraktär bryter dock på ett påtagligt sätt mot stadens stadsbyggnadsgrammatik. Höjden hos byggnadens olika delar uppges ha för avsikt att länka dessa mot anslutande bebyggelse. Länsstyrelsen menar att byggnaden överstiger kringliggande bebyggelse med flera våningar på alla sidor, och vilken sammanlänkning i skala som avses är därför oklart.

Slutligen vill Länsstyrelsen framhålla vikten av att en variation i staden bibehålls, genom att även bebyggelse med en lägre exploateringsgrad tillåts finnas kvar. Den existerande bebyggelsen på platsen bidrar positivt till platsens karaktär och har i sig tillmätt höga kulturhistoriska värden. Länsstyrelsen är medveten om de problem som aluminatbetongen innebär, men dessa problem har lösts i byggnader av långt mer komplex karaktär än den nu aktuella. En hänvisning till dessa problem torde inte i sig kunna vara skäl att medge rivning av en kulturhistoriskt värdefull byggnad. Länsstyrelsen anser att möjligheterna att bevara existerande bebyggelse i första hand bör utredas närmare. I det fall en sådan utredning redan genomförts bör denna presenteras som ett underlag till planhandlingarna. Sammantaget kan Länsstyrelsen konstatera att planförslaget innebär sådan inverkan på såväl stenstadens karaktär, som på stadens siluett och fronten mot vattnet, att en påtaglig skada på riksintresset kan riskera att uppkomma.

Luftkvalitet

Planhandlingarna bör redogöra för luftkvaliteten på gatan och om miljö kvalitetsnormerna för luft riskerar att överskridas på platsen om planförslaget genomförs.

Behovsbedömning

Länsstyrelsen delar uppfattning med Stadsbyggnadskontoret på redovisat underlag i planhandlingar och med anförda motiveringar, att detaljplanen inte torde medföra betydande miljöpåverkan.

4. Lantmäterimyndigheten

Lantmäterimyndigheten har inga erinringar mot förslaget.

5. Sakägare

Harriet Martin, Baltzar von Platens gata 11

Detaljplanen är ett för högt, okänsligt ingrepp i stadsmiljön. Kvarteret Basaren ska bevaras som det är och att grunden ska förstärkas där det behövs eftersom inte hela grunden är dålig. Bifogar slutsatsen av Cement och Betonginstitutets utredning av byggnaden. Där det står att "För att kunna göra relevanta åtgärdsförslag i det fall byggnaden ska renoveras krävs omfattande kartering av förekomsten av aluminatcement".

Clara och Magnus Frumerie, Hantverkargatan 78

Tycker att förslaget är spännande och byggnadsförslagets arkitektur är delvis tilltalande men oroas över följande punkter:

SKB-huset från 1934 är K-märkt, unikt i sitt slag och dessutom en dokumentation över landets bibliotekshistoria. Om K-märkningen inte skyddar ett unikt objekt riskeras stadsbilden i stort. Tilltänkt arkitektur sammanfaller med vissa byggnader i omgivningen, tex Hantverkargatan 80 och gör länken mellan Fridhemsplan och Hantverkargatan mer naturlig. Däremot står byggnaden i bjärt kontrast till de vackra och också unika byggnader som omger kvarteret, det nyligen restaurerade Kungsholmens gymnasium och på andra sidan Jugendbyggnaden. Dessa byggnader förlorar mycket av sin ståtlighet om det tänkta bygget blir av. Stockholmsbilden kommer att förändras markant.

Vi hoppas att bygget inte genomförs. Främst med tanke på vikten av att upprätthålla tyngd i kulturminnesmärkningen och de skyddade byggnaderna i Stockholm. En levande stad innebär nya lösningar i samklang med de historiska. Att manifesteras modernitet på bekostnad av kulturminnesmärkning är djupt oroväckande och riskerar i längden både Stockholms skönhet och historia.

Björn Bergman, Hantverkargatan 78

Basaren 1 är omgiven av två av Sveriges vackraste jugendbyggnader. Kungsholmens gymnasium som genom sitt läge i omgivningen framstår som den solitär den är.

Både fastighetsägaren och Stadsbyggnadskontoret åberopar att "Basaren" är i mycket dåligt skick som argument för sitt förslag att riva denna skyddsklassade byggnad. Det är inte den enda byggnaden med bärande konstruktion utförd med aluminatbetong. Skall alla byggnader som kräver omfattande och dyrbara åtgärder rivas?

Som framgår av planbeskrivningen finns bl.a. på grund av stora höjdskillnader i området en variation i hushöjder som är fallet med gymnasiebyggnaden, Kartagos backe och Bergfallet men byggnaderna efter Hantverkargatan i

kvarteren Lavetten, Kulsprutan, Karlsvik och Slaggen har enhetliga hushöjder som ger en gemensam siluett. Denna siluett skulle brytas på ett dramatiskt sett av den nya byggnaden. Tornen är dessutom felvända och skulle som framgår av planeringsbeskrivningen i högsta grad att påverka stadssiluetten.

En del av arkitektbyråns fotomontage av ingreppet i stadsbilden upplever många med mig som missvisande.

Det är inte fråga om att förslagets påverkan från strikt kulturhistorisk - och även arkitekthistorisk- synpunkt kan få negativ påverkan på innerstaden som äldre stadsmiljö av riksintresse utan det kommer att få sådan inverkan som inte är reverserbar. Stockholmarna i stenstaden uppskattar dessutom mycket att Basarenbyggnaden gör det möjligt att sitta i solen på kaféer och restauranter på Hantverkargatan, vilket bidrar till en levande stadsmiljö.

Kvartersrådet Göken (SKB) genom Sanna Johansson

Vid SKB:s föreningsstämma den 28 maj 2009 tillstyrkte stämman den motion som lämnats in från boende i kvarteren Göken och Kartagos backe.

Medlemmarna gick här emot SKB:s styrelse. Vi framhåller följande skäl till en omprövning av förslaget:

Bygget strider mot gällande översiktsplan och mot byggnadsordningen. På Kungsholmen har de flesta hus 7 våningar. Det planerade huset kommer att ha 13 — 15 våningar, vilket har stor påverkan på stadsbilden och utgör ett intrång i stadssiluetten och stör Norrmälarstrands väl avvägda arkitektur från 1920 och 1930 talet.

Höga hus skapar i sig problem med vindar, som kring Skatteskrapan där det blåser ständigt. Den ökade biltrafiken till garage och blivande butiker kommer att ge buller och dålig luft på Baltzar von Platens redan trånga gata.

Höga hus är dyra att bygga och underhålla.

Det måste också beaktas att miljön för de boende i kvarteret Göken allvarligt försämras. För de boende i nr 11 och 13 på Baltzar von Platens gata blir det att bo som i botten av en klyfta.

Vi yrkar därför att Stockholms stadsbyggnadskontor liksom stadsbyggnadsnämnden verkar för att den troligen nödvändiga nybyggnaden av Basaren utförs så att det i höjd och form motsvarar och harmonierar med närbelägen SKB-bebyggelse, med övriga hus i närheten och i enlighet med gällande översiktsplan och byggnadsordning.

Eva och Knut Lidman m.fl., Hantverkargatan 75

Byggnaden kommer på ett omotiverat och störande sätt att skilja sig gentemot de omgivande husen. På längre håll kommer det höga huset att bryta av gentemot den övriga stadsbilden. Vi anser således inte att förslaget kan sägas "ske i samverkan med omgivningen vad gäller skala och volym". Vi anser inte heller att förslaget stämmer med "den enhetliga höjdskalet i det sena 1800-talets stadslandskap som utgör grunden för innerstadens stadsbild och siluett."

Det höga huset kommer att kraftigt försämra ljusförhållandena för de kringliggande husen och störa det fina visuella intrycket av gymnasiebyggnaden.

Det föreslagna smala bostadshuset saknar gård. Det nya huset föreslås innehålla butikslokaler i gatuplanet, det finns redan butiker i kvarteret Basaren.

Innan den befintliga byggnaden rivs bör en opartisk utredare offentligt redovisa vilka ytterligare förstärkningsåtgärder som är nödvändiga i den befintliga byggnaden.

Baltzar von Platens gata riskerar att bli en möjlig genomfartsled. Den stora vackra lönnen som idag finns i Basarens västra del kommer att försvinna.

Kan inte förbättringen av trappan ske även utan byggnation av detta höghus?

Sammanfattningsvis anser vi, i motsats till utredarna, att ett genomförande av planförslaget medför väsentlig påverkan på miljö (försämrade närmiljö för kringboende), kulturarv (förfulande ingrepp i "stenstaden") och människors hälsa (försämrade ljusförhållanden för alla de som bor eller går i skola i närområdet).

Ingegerd Rönnberg, Baltzar von Platens gata 13

Det hus som Stockholms Kooperativa Bostadsförening (SKB) vill uppföra kommer inte bara att försämlra boendemiljön för oss på Baltzar von Platens Gata/SKB:s hus i kvarteret Göken det kommer också att förstöra Kungsholmens stadsbild.

Det nya bostadshus arkitektkontoret Wingårdh ritat är anmärkningsvärt fult. En oskön koloss som bryter tvärt mot byggnadsstilen på de angränsande husen. Det nya huset ska enligt nuvarande byggplan bli så högt som 13 våningar, vilket innebär att det helt kommer att dominera stadsdelen och även ändra Stockholms "skyline". Nybygget kommer dessutom att lägga husen på Baltzar von Platens Gata i slagskugga. Vi som bor i kvarteret kommer att hamna i mörker och även få ökad biltrafik - eftersom garageinfarten i det nya huset ska ligga vid vår gata.

Att det nya bostadshuset kommer att få sådana dimensioner framgår inte av de planskisser som presenterats för allmänheten, eller de bilder Stadsbyggnadskontoret visade på samrådsmötet. Där verkar bygget knappast bli mycket högre än husen i kvarteret Göken. Det måste kallas en grovt missvisande beskrivning.

Det känns också fel att intressenterna bakom bygget försöker få Kungsholmsborna att bejaka höghuset genom att säga att det blir ett tillskott av butiker. I Basaren finns redan flera butiker och en restaurang. Istället för en ombyggnad av Basaren borde man diskutera om det går att renovera den nuvarande fastigheten som är

Till saken hör också att SKB:s fullmäktige, som är bostadsföreningens högsta beslutande organ, motsätter sig Basaren bygget på det vis det nu är planerat.

Ramon Bohigas, Baltzar von Platens gata 9

Den föreslagna byggnaden är för hög. Borde ha samma höjd som de omgivande byggnaderna. Den planerade höjden förfular och förstör bl a utsikten till Kungsholmen, med det vackra Kungsholmsgymnasium som högsta punkt. Enligt en (inte bara) svensk tradition ska man "inte bygga högre än kyrkan" (även tillämplbar här med Kungsholmsgymnasiums byggnad). Den avvikande höjden är ett toppstyrt politiskt projekt, praktiskt taget utan stöd varken från

sakkunniga eller från de nu boende i området. Även skyskrapans tilltänkta formgivning passar bäst i ett nytt område med helt nya hus än med områdets 30-tals arkitektur. Bilden av projektets skyskrapa som man har distribuerat har ett perspektiv som känns falskt (för låg höjd).

Ann Blomberg, Hantverkargatan 78

Enligt er kommer detta hus inte att påverka miljön. Det är helt fel. Detta hus kommer att sticka upp som en fyr över Stockholm eftersom det byggs på en av de högsta punkterna på kungsholmen. Det kommer också att skymma solen, vår höst och vinter då solen står som lägst detta påverkar bla. Restaurangerna som ligger mittemot höghuset.

Även om man gör Baltzar von Platens gata bredare kommer det att störa de boende där.

Stockholm är känt för sitt vatten och sin homogena bebyggelse. Et högt hus här och där i staden (ett hus som oftast inte passar in i omgivningen) blir löjeväckande.

Brf Lavetten 15, Hantverkargatan 76

Boende i fastigheten Lavetten 15 på Hantverkargatan 76 vill protestera emot framföra följande synpunkter och argument angående det planerade höghuset BASAREN 1.

Höjden på planerad byggnad ger sämre boendekvalité för boende i fastigheten på Hantverkargatan 76 då i stort sett hela fastigheten kommer att hamna i skuggan. Detta leder också till försämrat stadsliv då de bägge restauranternas uteserveringar som idag har omtäckta sollägen i söder lär hamna i skugga större delen av dagen. Troligen kommer intäkterna för våra restauranter/hyreslokaler att minska. Hantverkargatan är en ganska smal gata och har inte förutsättningar för högre än de som idag ligger i området. Stadsbilden blir totalförstörd med en skyskrapa som är ca 2 ggr så hög som omgivande fastigheter befintlig plushöjd bör bestå. Höga hus skapar problem med vindar, Hantverkargatan riskerar att bli en vindtunnel då detta hus ju även ligger på toppen av ett berg. Estetiken i omgivande byggnader skulle förstöras och tappa dragningskraften; brandstationens vackra tegelfasad, Kungholmens Gymnasiums dominanta byggnad och även Basaren 1 och dess häftiga tidstypiska 30-tals byggnad.

Om förslaget genomförs kommer omgivande fastigheter att bli mindre attraktiva och kommer antagligen att sjunka i värde. Stora risker för sprickbildning och skador orsakade av sprängningar m.m. på omkringliggande gamla fastigheter. Redan idag är det svårt att hitta parkering i området. Detta problem kommer sannolikt att förvärras dels under byggtiden men även efteråt eftersom det inte tillförs lika många parkeringsplatser som lägenheter. Detta planerade höghus totalt kommer att förstöra möjligheter till framtida solfångare m.m. vilket strider mot miljöplaner och minskar möjligheter att nå miljömål. Brandstationen får problem vid utryckning under byggtiden och även efter, då fler bilar/bussar/personer till nya fastigheten ska komma fram.

Under byggtiden kommer attraktionsvärdet på bostadsrätterna att sänkas. Försämrat gatuliv genom störande oljud och dålig miljö med stora jättehöga byggkranar och maskiner, lastbilar med sprängsten och schaktmassor. Kollektivtrafiksproblem när gatan/trottoar kommer vara byggarbetsplats.

Eventuella framtida alternativ till Basaren 1 skulle i första hand vara att renovera befintlig fastighet och bevara dess goda kulturhistoriska och arkitektoniska värden. I andra hand bygga en annan, lägre, fastighet med hög arkitektonisk ambition.

AB Kv Danmark nr28 & CoKB (Lavetten 14) samt Ledarna (Lavetten 13)

Den nu föreslagna detaljplanen får stora konsekvenser för Kungsholmens stadsbild i allmänhet samt gatubilden, närboende och sakägare i synnerhet. En så avsevärd höjning av Basaren 1 som är föreslagen inverkar direkt på ljusinsläppet till gaturummet. Detta påverkar inte bara byggnaderna runt om kring utan även gatulivet och -myllret.

Den föreslagna detaljplanen för Basaren 1 är inte harmoniserad med kringliggande detaljplaner vad gäller byggnadshöjd. Gällande stadsplan har en relativt enhetlig byggnadshöjd för kv Lavetten och Basaren 1. Det innebär att byggnaderna ner mot Norr Mälarstrand i begränsad omfattning står byggnaderna högre upp mot Hantverkargatan. Även från motsatt håll, det vill säga Södermalm, kommer stadsbilden att störas.

Alternativförslag:

1. Byggnaden bör renoveras istället för att rivas och ersättas med en ny byggnad.
2. Utnyttja befintlig byggrätt. Inom Basaren 1 kan man utnyttja befintlig byggrätt enligt gällande stadsplan från 1929. Byggrätten omfattar fem våningar eller 17 meter från gatunivån.
3. I det fall det är mer lokal- och bostadsyta som är av vikt finns möjligheten att bredda fastigheten eller byggnaden över Baltzar von Platens gata.
4. Ett alternativ är att utföra tornbyggnaderna kvadratiska eller i cirkelform och därmed begränsa deras påverkan på ljusinsläpp och gaturum. Denna åtgärd måste dock kombineras med punkten 6 nedan.
5. I det fall det är absolut nödvändigt att uppföra byggnaden med rektangulära eller ovala torn ska dessa förläggas i nord-sydlig riktning likt övriga tornbyggnader på Kungsholmen. Denna åtgärd måste dock kombineras med punkten 6 nedan.
6. detaljplanen för intilliggande fastigheter måste ändras så att dessa får samma byggrätt som Basaren 1. Det medför att fastigheterna i kv. Lavetten får byggrätt om 67,5 m ovan 0-planet. Denna ändring av stadsplanen måste kombineras med en ändring av den kulturhistoriska klassificeringen av byggnaderna inom kv. Lavetten m.fl. för att möjliggöra verkställande av byggrätten.

Kafit Cadavid Yani, för tobaksaffären hantverkargatan 77

Ägaren till Kioskbyggnaden är mycket oroad över den påverkan som projektet kommer ha på kiosken. Vad händer med torget? Kommer kiosken kunna vara kvar?

Ulrik Ericsson, Hantverkargatan

Jag bor granne med Basaren och vill härmed meddela min positiva syn på projektet att bygga ett stort bostadshus för SKB. Det planerade huset är ovanligt vackert. Det gamla huset är barackliknande och känns ofärdigt och ovärdigt i den i övrigt tilltalande miljön.

Carin Beije, Hantverkargatan

Jag har bott på Hantverkargatan i mer än 60 år. Jag har fått mina första läsupplevelser på det gamla stadsbiblioteket som låg inrymd i kvarteret Basaren 1 på 1950-talet, i detta hus som aldrig känts som färdigställt. Många med mig i kvarteret mitt emot är överlyckliga över planeringen med Wingårds vackra hus. Med stolthet kommer vi att kunna peka ut att vi bor intill Stockholms nya och spännande landmärke. Det är ett lyft för hela omgivningen!

Karin Isaksson

Idag är kvarteret en levande plats, tack vare ljuset som finns och höjddynamiken som tillåter ljuset. Det är också enda platsen på Hantverkargatan där det finns uteservering (tack vare ljuset), vilket bidrar till folklivet. Detta förslag skulle lägga ett unikt kvarter i skugga och få en direkt motsatt effekt på gatulivet. Ett helt kvarter och stora delar av Stockholm (vyn från Söder och Västerbron t ex) skulle också förfulas. Huset passar inte in i områdets stenstadsmiljö möjligen skulle ett sånt här hus fungera bättre på en annan plats. De bilder som hittills har visats har varit missvisande och behöver bli tydligare i sitt perspektiv.

Brita Åsbrink, Claes Köhl, Kenneth Gunnarsson, Bengt Stymne, Jörn Lindberg, Cecilia Aste, Ewa Dagergård, Jenny Thorén, Petra Heinonen, Alessio Dalla Gassa, Disa Hiltunen, Daniel Grahn, Sinikka Ortmark Stymne

Vi är en grupp Kungsholmsbor som med förvåning och bestörtning tagit del av Stadsbyggnadskontorets planer att riva huset i kvarteret Basaren och ersätta det med ett höghus. Vi anser att förslaget, om det förverkligas, kommer att på ett mycket negativt sätt förändra stadsmiljön kring Fridhemsplan.

Det planerade huset strider mot gällande översiktsplan och stadens byggnadsordning där det står att *"en samverkan med omgivningen i fråga om skala och volym eftersträvas"*. Det planerade huset kommer att bli dubbelt så högt som de omgivande bostadshusen och kommer helt att överskugga den högsta byggnaden i närheten, Kungsholms gymnasium. Huset kommer kraftigt att avvika från sin omgivning.

Stockholms innerstad är ett riksintresse för kulturvården enligt 3 kapitlet i Miljöbalken. Detta innebär att innerstaden bedöms ha så höga kulturvården att det är av vikt för hela landet. Såsom speciella särdrag nämns fronten mot vattenrummet och stadssiluetten med den begränsade hushöjden där i stort sett bara kyrktornen och offentliga byggnader tillåts höja sig över mängden. I planeringen ska dessa värden ges företräde framför motstående intressen. Detta anser vi inte har gjorts i detta fall.

Hänsyn har inte tagits till Miljöbalkens regler om att skydda riksintressen. Det planerade huset kommer att höja sig 44 meter över Hantverkargatan, vilket är mer än dubbelt så högt som omgivande bostadshus. Huset kommer helt att dominera vyn av Kungsholmen från söder och därmed störa Norr Mälarstrands väl avvägda och sammanhållna arkitektur från 1920- och 1930-talet.

Vi finner det märkligt att arkitekten Wingårdh försöker förminska intrycket av byggnadens höjd i de montagebilder som presenterats. I vyn längs Hantverkargatan ser det lägre tornet ut att vara obetydligt högre än det träd som växer bredvid kioskbyggnaden. I verkligheten kommer huset att vara närmare 10 meter högre än trädet.

Även montaget med vyn från Västerbron ger en felaktig bild av hur byggnaden kommer att påverka Kungsholmens siluett. Vi kräver därför att rättvisande illustrationer tas fram som visar husets verkliga proportioner.

Ett hus med de dimensioner som föreslås kommer också allvarligt att försämra miljön för de närmast omringboende på Hantverkargatan och Baltzar von Platens gata genom att ge sämre ljusförhållanden. Höga hus skapar också problem med vindar. Trakten kring Fridhemsplan är mycket blåsig eftersom den är öppen mot väster som är den förhärskande vindriktningen. Den planerade byggnaden kommer därför att leda till att den övre delen av Hantverkargatan riskerar att bli en "vindtunnel".

Vi anser att den påverkan som det föreslagna höghuset har på stadsmiljön och de olägenheter det kommer att ge för närboende är tillräckliga skäl för Stadsbyggnadsnämnden att avslå en detaljplaneändring för kvarteret Basaren.

6. Övrig allmänhet

Brf Göken genom Ordf. Astrid Gustafsson

Trots att ökad kommers och nya bostäder i grunden är positivt ger det upphov till ökad trafik och ökad belastning särskilt på Baltzar von Platens gata. Ur trafiksäkerhetssynpunkt utgör detta en ökad risk för olyckor.

Parkeringssituationen kring och på Baltzar von Platens gata är redan idag ansträngd. I det fall nybyggnationen blir av, föreslår styrelsen att antalet våningsplan blir färre och att den nya byggnaden volymmässigt anpassas till befintliga byggnader.

Ewa Karlberg, Olof Gödingsgatan 3

När projektet presenteras för stadsdelsförvaltningen ska korrekta och verklighetstroga ritningar och fotografier visas. Inga manipulerade grodperspektiv.

Ewa Karlberg m fl, 94 namnunderskrifter.

Vi förespråkar, att Stadsbyggnadsnämnden ger tillstånd till ett bostadshus på 5-6 våningar som smälter in med övrig bostadsbebyggelse istället för det planerade höghuset (som utformats som 2 höghuskroppar).

Bifogat finns namnunderskrifter från boende i Stockholm samt ute i landet. Stockholms stadsbild är inte bara en lokal fråga utan även en riksangelägenhet. Det planerade huset strider mot gällande översiktsplan och stadens byggnadsordning där det står att "en samverkan med omgivningen i fråga om skala och volym eftersträvas". Det planerade huset kommer att bli dubbelt så högt som de omgivande bostadshusen och kommer helt att överskugga den högsta byggnaden i närheten, Kungsholms gymnasium. Huset kommer därför kraftigt att avvika från sin omgivning.

Stockholms innerstad är ett riksintresse för kulturvården enligt 3:e kapitlet i Miljöbalken. I planeringen ska dessa värden ges företräde framför andra intressen. Detta anser vi inte har gjorts i detta fall.

Förutom att de tänkta höghuskropparna kommer att störa stadsbilden allvarligt kommer det också att försämra den lokala miljön med sämre ljusförhållanden och förstärkta vindar.

Huset kommer helt att dominera vyn av Kungsholmen från söder och därmed störa Norr Mälarstrands väl avvägda och sammanhållna arkitektur från 1920- och 1930-talet.

Elisabeth Philip, Olof Gjödingsgatan

Det kommer att ta över allt i området. Det stör framför allt den vackra läroverksbyggnaden, men också det pampiga huset bakom (på Baltzar von Platens gata), tar bort träd o grönska och stänger den fria utsikten för alla oss i kvarteret Kartagos backe. Jag tycker det planerade huset är rätt snyggt, men inte där.

Brita Åsbrink mfl namnlista med ca 360 namn

Bilagda 14 sidor med namn på protest listor mot SKB:s förslag på nytt hus på Basaren har suttit påanslagstavlan på ICA Nära Hantverkargatan, Basaren, under några månader våren 2009. Protesterna avser Wingårdhs hus med två höga torn.

Bernt Collin, Norr Mälarstrand 56

Anledningen till att stadsbyggnadskontoret godtar rivningsplanen på denna kulturminnesmärkta byggnad är byggherrens subjektiva uppgifter om att byggnaden är byggd av aluminatcementbetong. Kan man riva vilket kulturhus som helst med beställarens egna uppgifter?

Vid inspektion utifrån syns inte en enda sättskada från Hantverkargatan. Mindre sättskador finns mot Baltzar von Platens gata, den typ av sättskador som är normala på många stockholmsfastigheter. Stadsbyggnadskontoret borde göra en egen opartisk utredning för att få det totala objektiva greppet om skadornas omfattning och kostnaden för att reparera, om man överhuvudtaget ska bevilja rivningstillstånd för ett kulturskyddat hus. Detta hus är väl inpassat i sin miljö (ritat av Björn Hedvall, för en sammanhållen bebyggelse på Kungsholmen), betydligt större krav bör ställas innan en rivning kan ske.

SKB:s fullmäktige har sagt nej till husets nuvarande utformning, SKB:s fullmäktige vill ha ett mer mänskligt hus, trots detta fortsätter Stadsbyggnadskontoret att med skattebetalarnas pengar jobba vidare med detaljplanen. Varför bordlägger inte Stadsbyggnadskontoret planförslaget när SKB har för avsikt att inkomma med ett nytt förslag enligt SKB-fullmäktigebeslut?

Den tänkta byggnadens är alldeles för hög. Ingen höjd på byggnaden presenteras i planbeskrivningen eller de andra tillgängliga handlingar (märkligt) bara antal våningar. Enligt samrådsmötet är byggnadens höjd cirka 45 meter. Omgivande bebyggelse är cirka 20 meter hög. Varför finns ingen byggnadshöjd på planförslaget?

Byggnaden skulle skymma och förta vyn av en av Stockholms vackraste jugent-byggnader, Kungsholmens gymnasium.

Perspektiven på bilderna i planbeskrivningen är helt felaktiga. Stadsbyggnadskontorets måste presentera korrekt material och inte använda beställarens felaktiga material. Exakt samma problematik som i kallbadhuset, dvs. arkitekten försöker förringa huset riktiga storlek. Varför använder inte Stadsbyggnadskontoret korrekt material och kräver korrigerings av SKB?

Ingen kritik eller notis från Stadsbyggnadskontoret att de uteserveringar som är den lilla pärlan tvärs över gatan vid gröna huset. Här kan man sitta i solen och äta eller fika från tidig vår till sen höst. Med höghuset försvinner denna trevliga idyll från Hantverkargatan. Nu kommer den att hamna i ständig skugga, ständigt mörker.

Inte en enda kvadratmeter kommer att avsättas för barnens lekplats. Varför saknas lekutrymmen för barn? Tomten blev ursprungligen bebyggd med ett lågt kontorshus för att det inte fanns lekutrymme för barn.

Ingen hänsyn tas till nuvarande utformning av bebyggelsen utan detta nya hus dyker ner som ett totalt avvikande hus utan några som helst samband med övrig bebyggelse, mycket okänsligt. Det känns som rivningsraseriet från 60-talet dyker upp i ny version. Varför tar inte detaljplanen hänsyn till nuvarande bebyggelse i området?

Planförslaget uppfattades som ett ensidigt beställningsarbete från SKB, där Stadsbyggnadskontorets handläggare helt hade isolerat sig från synpunkter från de boende i området under tiden som man arbetat med planförslaget. Självklart måste handläggare på en myndighet förstå hur man underhand inhämtar den rådande uppfattningen från lokalbefolkningen, innan man lägger fram en planbeskrivning.

Björn Andreassen, Svarvargatan 8

Huset får ej vara högre än 9 våningar 55,5 m över nollplanet (se ritningar). Båda tornen skall vara lika höga. Stadens siluett är en av Europas vackraste, den måste bevaras. Stadens utseende vinner inget på skyskrapan, ej heller förtätning av staden.

Elisabet Eriksson, Bågljusvägen 7

Stockholms innerstad är ett riksintresse för kulturminnesvården. I Stockholms byggnadsordning står att: "Den enhetliga höjdskalet i det sena 1800-talets byggda stadslandskap utgör grunden för innerstadens stadsbild och siluett. Enstaka glest placerade högre och smäckra byggnader kan såsom idag komplettera siluetten enligt principen "en kyrka per församling" utan att förta 1800-talets stadens höjdskala. Grupperingar av nya höga hus eller höjning av siluetten på längre sträcka undviks."

Ett bostadshus som det här är frågan om ska inordna sig i kvartershöjden, dvs sex våningar med dagens våningshöjder. Förslaget påverkar stadens siluett och sticker upp över allt annat i sin närhet i kvartersstaden. Förslaget tillför inte heller en butiksvåning i gatuplanet som man framställer det i handlingarna, en levande bottenvåning med affären finns redan.

Jag är förskräckt över hur majoriteten i stadsbyggnadsnämnden i projekt efter projekt bygger sönder 1800-talets kvartersstad men höga, storskaliga byggnader. Nu förstör ni i rask takt det som finns kvar av Stockholms karaktär, taklandskapet och rutnätsstaden. Att bygga bostäder som saknar sol, ljus och gårdsutrymme ger inte bostäder som människor kommer att efterfråga. Ett 6-våningshus är ok på Basaren 1 och det vara nytt och fräckt i arkitekturen. Men INTE detta förslag.

Mark Elert, Drottningholmsvägen 2

Detaljplaneförslaget kommer att kraftigt förändra stadsmiljön runt övre delen av Hantverkargatan och även Kungsholmens silhuett. Det kommer också att ge

en kraftigt försämrade boendemiljö för de fastigheter som ligger i närheten. Det finns ett stort behov av bostäder i Stockholm, inte minst i innerstan. Detta leder till olika typer av konflikter. Ingen vill frivilligt ha ett höghus på sin bakgård, men det rådande förslaget kommer att innebära oacceptabla försämringar för väldigt många människor i form av försämrade bostadsförhållanden och minskade marknadsvärden på lägenheter. Jag tycker även att de arkitektbilder som tagits fram ger en förskönande bild av projektet.

Nina Hjerpe m.fl. 15 namnunderskrifter

Det är väldigt viktigt att man ska spara de stora träden som finns där! Detta betyder så mycket för vår livsglädje och trivsel.

Mark Elert, Hans Holmgren, Eva Brönnström, Renate Kalbhenn, Per och Elisabeth Lindeberg, Eva Karlberg, Inge Josephson, Anders Westin, Kristina Westin, Lou-Ann Wejke-Norberg, Catrine Jurgander.

Samma synpunkter som Brita Åsbrink med flera, se ovan under rubrik *sakägare*.

7. Övriga intresseföreningar m.fl.

Nätverket YIMBY

YIMBY ställer sig positiva till förslaget som vi ser som ett positivt tillskott till Stockholm. Byggnaden har ett intressant formspråk och får ge uttryck för vår tids arkitektur. Byggnaden innebär ett bättre utnyttjande av ett stycke mark i innerstaden som idag är mycket lågt utnyttjad, vilket överensstämmer bra med översiktsplanen. Läget gör att de boende får möjlighet att i hög grad använda sig av kollektivtrafiken för sina resor i vardagen. Vad gäller breddningen av Baltzar von Platens gata ser vi gärna att denna breddning kommer gående och cyklister till del, snarare än biltrafiken. Det är mycket välkommet att det anläggs butikslokaler i husets bottenplan mot Hantverkargatan och runt byggnadens hörn. Vi ser gärna att förslaget kompletteras med åtminstone en lokalyta även mot Baltzar von Platens gata. För att minska intrycket av att byggnaden har en fram- och en baksida, bör det finnas bostadsentréer även mot Hantverkargatan. Parkeringsstalet ligger på 0,56 vilket är relativt bra, även om en minskning till 0,5 är att föredra. Som en del av det gestaltningsprogram som tas fram bör ytan i skärningspunkten mellan Sankt Eriksgatan, Hantverkargatan och Baltzar von Platens gata förtydligas som ett offentligt rum, gärna med en koppling till verksamheterna i bottenplanet på den nya byggnaden, exempelvis med uteservering.

8. Remissinstanser

Trafikkontoret

Föreslagen trappa borde ligga inom den gamla fastigheten Basaren 1 så att siktlinje öppnas mellan Kronbergsgatan och Baltzar von Platens Gata ned mot Norr Mälarstrand. Vid promenad nedför föreslagen trappa kommer en stödmur i fonden. Det blir lätt ett skuggigt, undanskymt och otryggt hörn. Rubriken "Tillgänglighet" samt redovisning av hur den nya byggnaden uppfyller stadens riktlinjer och Boverkets föreskrifter med avseende på tillgänglighet saknas i planbeskrivningen. Avfallshantering beskrivs inte i förslaget. Hushållsavfall ska kunna insamlas inom fastigheten vilket även är önskvärt beträffande återvinningsfraktioner. Maskinell avfallshantering är att föredra för tunga

avfallsfraktioner. Utrymmen för manuell hantering måste placeras så att hämtvägen för hämtpersonalen kan göras kort, plan och hårdgjord.

Exploateringskontoret

Exploateringskontoret anser att man bör överväga att utöka planområdet till att omfatta den mindre torgplatsen väster om planområdet samt se över möjligheten att skapa en byggrätt på platsen där det idag bedrivs kioskverksamhet. Nivåskillnader mot befintlig och omgivande gata/trottoar måste tas om hand inom fastigheten. I övrigt har kontoret inget att erinra mot förslaget.

Handikapprådet

Rådet konstaterade att rampen i den nya trappan inte följer riktlinjerna i stadens nya handlingsprogram för tillgänglighet ”Stockholm – en stad för alla”. Rådet påpekade att handikapplatser ska placeras intill hissar i garagen och att hissförbindelse ska finnas vid alla uppgångar. Även utrymningssäkerheten i garaget måste beaktas. Rådet har fått information om att både hushållssopor och skrymmande avfall (grovsopor) kan lämnas i utrymmen som nås via inomhusförbindelse och ska kunna användas av personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga eller andra funktionsnedsättningar.

Kulturnämnden

Kulturnämnden anser att den kulturhistoriska bedömningen är en viktig del i planeringen av ny bebyggelse. Detta måste dock ställas mot behovet av nya bostäder. Det är rimligt den låga byggnaden i kvarteret rivs för att lämna plats åt fler bostäder, men det är också viktigt att det nya som byggs passar väl in i områdets karaktär. Det bör vara möjligt att hitta en gestaltning av huset som till sin form och storlek bättre passar in i omgivningen. Därför bör ett nytt förslag utarbetas.

AB Fortum Värme

Avseende distributionsanläggningar för stadsgas så går det idag en distributionsledning för stadsgas genom fastigheten samt en gasservis till fastigheten. Gasledningen kräver servitut eller flytt av ledning. Avseende distributionsanläggningar för fjärrvärme finns det inom detaljplaneområdet befintliga fjärrvärmeledningar. För att kunna planera nya och eventuella ledningsomläggningar samt säkra befintlig drift med så få driftstörningar som möjligt krävs samrådsmöten på ett tidigt stadium. Åtgärder i Fortum Värmes distributionsanläggningar utförs av Fortum Värme beställning och enligt gällande genomförande avtal. Avseende produktions- och distributionsanläggningar för fjärrkyla har vi ingen erinran.

Storstockholms Brandförsvär

Brandförsvaret har ingen erinran mot det remitterade förslaget under förutsättning att:

- Den aktuella byggnaden utförs i enlighet med gällande brandskyddsföreskrifter och allmänna råd.
- Framkomligheten för brandförsvarets fordon beaktas.
- Områdets brandvattenförsörjning uppfyller kraven i Svenskt Vatten P83.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Förslaget till ny detaljplan medför ett ökat tryck på förskoleplatser. Trycket på förskoleplatser i området är redan idag högt. Det föreligger dock inte något omedelbart behov av en ytterligare förskola. Tomten som ligger mellan Basaren 1 och Sankt Eriksgatan bör omvandlas till parkmark och planteringar anläggs på området. Den kiosk som idag finns på tomten bör beredas plats i den nya byggnaden.

En diskussion bör föras kring en stadsbyggnadsidé och vision för stadsdelen. Det är viktigt att ta ett helhetsgrepp bland annat utifrån intentionerna i förslaget till ny översiktsplan. Förslaget till ny detaljplan för Basaren 1 m.m. visar på en vilja att utveckla Kungsholmen och ge fler människor möjlighet att bosätta sig här. I arbetet med att modernisera bebyggelsen inom stenstaden är det viktigt att ta hänsyn till stadens karaktär och historiska värden. Den föreslagna platsen får dock anses som lämplig för en nybyggnation, då huset är tänkt att placeras fristående på Hantverkargatans krön och därigenom blir en pendang till Stadshuset i andra änden av Hantverkargatan. Stadsdelsnämnden anser att förslaget till bebyggelse är av en intressant arkitektonisk karaktär. Det råder ett stort parkeringsbehov i området varför stadsdelsnämnden vill framföra att ett parkeringstal på minst 0,75 vore önskvärt i området.

Fortum distribution AB

Fortum Distribution AB har ingen erinran vad gäller distributionsanläggningar för el.

Storstockholms Lokaltrafik

Det är för SLs del viktigt att ev. störningar från busstrafik beaktas i planeringsskedet, särskilt som det ligger en busshållplats på gatan precis framför huset. För de bostäder som vetter mot gator som trafikeras av buss ska Socialstyrelsens riktvärden (SOSFS 2005:6) för lågfrekvent buller vara vägledande vid dimensionering av fasad och fönster mot störningar från tung trafik. Beroende på markens beskaffenhet kan det ev. finnas risk för vibrations- och stomljudsfenomen från tunnelbanan, vilket bör beaktas i planeringsskedet. Om planen medför förändringar i gatans utformning eller hållplatsens placering måste detta diskuteras med SL i det fortsatta planeringsarbetet.

Kungsholmens hyresgästförening

Hyresgästföreningen anser att befintlig byggnad bör K-märkas och protesterar kraftigt mot en rivning. En ny byggnad kan istället uppföras längre ner längs Baltzar von Platens gata i slänten upp mot Kungsholmens gymnasium. Det skulle också allmänt förbättra gaturummet på Baltzar von Platens gata men också få bort en trist olustig del av öns bättre miljöer. Det skulle också ge en bättre profil på byggnaden sett från Riddarfjärden där det inte finns skäl att medge den höjd i nuvarande förslag med bredsida mot får den och parkerna såsom i förslaget. Med en smalsida skulle det kunna vara möjligt att acceptera höjden. Det konstärlligt arkitektoniska uttrycket för byggnaden är inte heller passande på den aktuella tomten.

Skolfastigheter i Stockholm AB

I den händelse att den ledningsrätt som nämns i förslaget avser försörjning till SISAB:s tomträtt Pontonjärbaseren 15, Kungsholmens gymnasium, är det angeläget att störningar i försörjningen ej uppkommer under såväl byggfas som färdigt projekt. Verksamhet vid gymnasiet pågår dag- och kvällstid samt under helger. I övrigt har SISAB inga synpunkter på det framtagna förslaget.

Stockholm Vatten

För att undvika att vattenledningar hamnar under byggnaden måste denna flyttas ut, en mätkammare måste också flyttas. Befintlig dimension av avloppsledning måste utredas. Om tryckstegring behövs bekostas det ej av Stockholm vatten.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inget att erinra mot planförslaget.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Vid Skönhetsrådets sammanträde 2009.05.25 redovisades rådet en analys av bebyggelsestrukturen i området mellan Fridhemsplan-Nordvästra Kungsholmen. Rådet anser att den analys av kringbebyggelsen som gjorts är viktig för att kunna ta ställning till ärendet men att den inte motiverar ett högt hus på den föreslagna platsen. Om man vill markera Fridhemsplan i stadssilhuetten är kv. Basaren allt för avlägsen knutpunktens kommersiella och kommunikativa delar. Rådet vill också påminna om att de kvaliteter som skapar en urban miljö naturligtvis inte bara har med byggnadernas höjd att göra. Det varierade i den småskaliga och samlade stadsbilden tillsammans med möjligheterna till mötesplatser och flexibelt rörelsemönster är den direkta orsaken till urbaniteten i stadsdelen, inte byggnadernas skala.

För den absoluta närmiljön i kvarteret vore det bättre om den befintliga plushöjden var den som fick gälla. Rådet motsätter sig inte att basarbyggnaden lämnar plats för ett hus med större kommersiella ytor och våningar för bostäder och anser att det är riktigt att byggnadsvolymen är uppdelad i två delar för att inte bilda en alltför lång och massiv kropp i stadslandskapet. På så vis beklagar rådet att det i sig arkitektoniskt välbearbetade huset inte kan tillåtas få ta det utrymme det i viss mån förtjänar.